

ÜMİT KIVANÇ • **Yalnız Olmuyor**

İletişim Yayınları 335 • Çağdaş Türkçe Edebiyat 33

ISBN-13: 978-975-470-481-5

© 1995 İletişim Yayıncılık A.Ş. / İ. BASIM

1-4. Baskı 1995-1998, İstanbul

5. Baskı 2010, İstanbul

KAPAK Suat Aysu

UYGULAMA Hüsnü Abbas

DÜZELTİ Hamit Ögünç

BASKI Sena Ofset · SERTİFİKA NO. 45030

Litros Yolu, 2. Matbaacılar Sitesi, B Blok, 6. Kat, No: 4NB 7-9-11
Topkapı, 34010, İstanbul, Tel: 212.613 38 46

CILT Güven Mücellit · SERTİFİKA NO. 45003

Mahmutbey Mahallesi, Devekaldırımı Caddesi, Gelincik Sokak,
Güven İş Merkezi, No: 6, Bağcılar, İstanbul, Tel: 212.445 00 04

İletişim Yayınları · SERTİFİKA NO. 40387

Binbirdirek Meydanı Sokak, İletişim Han 3, Fatih 34122 İstanbul

Tel: 212.516 22 60-61-62 • Faks: 212.516 12 58

e-mail: iletisim@iletisim.com.tr • web: www.iletisim.com.tr

ÜMİT KIVANÇ

Yalnız Olmuyor

ÜMIT KIVANÇ 1956'da İstanbul'da doğdu. Haliyle, birtakım okullarda okudu. 1980 öncesi dönemi mälüm şekilde geçirdi, 12 Eylül'ü görece az hasarla atlattı. Altın Kitaplar Yayınevi, Milliyet yazışları, Cumhuriyet Haber Merkezi'nde, Yeni-Gündem haftalık haber dergisinde, İletişim Yayınları'nda, Medyakronik günlük medya eleştirisi sitesinde çalıştı. (Medyakronik dönemi ve sonrasındaki medya eleştirisi yazıları için: www.haysiyet.com.) “Piyasaya” yazı, fotoğraf, tasarım, çekim, kurgu, senaryo işleri yaptı. 1980 öncesinde Afrika Boynuzu ve Nikaragua üzerine haber araştırması-analiz türünde broşürleri yayımlandı. Radikal gazetesi ve Nokta dergisinde yazdı, 2007'de Taraf gazetesinde yazmaya başladı, Birikim dergisinde yazıyor. Önce Mozaik, ardından piyanist Ayşe Tütüncü'nün Bir Piyano Beş Perküsyon grubunda davul çaldı. 1990'ların ortalarında kısa ve belgesel filmler yapmaya başladı. Önemli belgeselleri arasında, Kızlar ve Kökler, Nazê, Şarkılarla Geçtim Aramızdan (Kazım Koyuncu için bir film), 19 Ocak'tan 19 Ocak'a (Hrant Dink cinayeti sonrası), Uçurtmam Tellere Takıldı (Ahmet Kaya için bir film) sayılabilir. (Filmleri hakkında daha geniş bilgi için: www.gecetrene.com.) Edebiyat çalışmaları 1989'dan itibaren yayımlanmaya başladı. İlk kitabı, “birtakım kadınlar, muhtelif erkekler ve hep bildiğimiz şeyler üzerine bir upuzun hikâye” olan Aşkım Bana Resimaltı'dır. Bunu “siyasî polisiye roman” Bekle Dedim Gölgeye (1989) izledi. Erkek Hikâyeleri (1990), hikâyelerini topladığı ilk kitabıdır. Macbeth - Muhitimize Uyarlama Denemesi (1991) ise tek oyunu. Yakın tarihimizi yeniden yorumlamaya ve anlamaya bir katkı niteliği de taşıyan Gaib Romans adlı romanı 1992'de çıktı. Bunu Yalnız Olmuyor (1995) ve Siyah Makamı (1997) izledi. Futbol basını üzerine eleştiri niteliğindeki Kesin Ofsayt (2001) İletişim, siyasî ve toplumsal konulardaki makalelerini derlediği Demiş Bulundum (1999), Birikim Yayınları'nca yayımlandı.

İTHAF YERİNE :
“N’apiyosun or’da!”

Kalp bünyemizin hâkim uzvudur. Ona riyaset edecek başka uzuv yoktur. Arkasından dimağ gelir ki, ikinci derecede olan bir hâkim uzvudur; ve diğer uzuvlara, ancak kalbin reisliği altında reislik eder. Dimağ kalbe hizmet eder, diğer uzuvlar da ona, tabiatıyla kalbin maksatlarına göre hizmet ederler.

Farabi, El-Medinetü'l Fâzıla

I

Kedi çantamı devirdi. Bir tiryaki öksürüğü, hırıltılarını geride bırakarak geçip gitti. Kepenk indi. Dolunay!

‘Sevgiliyle Beyhûde Konuşmalar – Bölüm Dokuzbinyedi-yüzseksenaltı’nın ortasındaydım. “Bir bira daha,” diyecektim, gözümü aldı. Birden aralandı bulutlar ve karşıma çıktı. Çantamı yeniden sandalyenin bacağına yasladım, el yordamıyla. ...Neredeyse dolunaydı.

Projenin gerçekleşmesini sağlayabilecek bir yolu tam o sırada bulmuştum galiba. Aynı hayalî diyalogu canımı acıta acıta tekrarlamaya ara verip de nasıl becerdiysem... Hemen hesabı ödeyip kalktım ve Nesrin'lere yollandım.

Damarlarımda, iliklerimde, bir yerlerimde sızılar dolaşır durur hep. Bunların vücudumdan taşanları şu namlı caddeye rastgele saçılıp serilmiştir. Tramvay ve polis arabaları tarafından çiğnenirler, gelen geçen üzerlerine tükürür. Çöplere karışır, gizlenir, bir türlü yok olmazlar; her geçişte onların ezik büzük parçalarına rastlarım. Aralarından soluk so-

luğa yürüyordum. Ağzımdan burnumdan dumanlar çıkıyor. Gerçi bugünden yarına uygulanmaya hazır bir fikir bulunmuş değilim, ama ben aklıma geleni anlatınca Serhat mutlaka bundan pratik bir sonuç çıkarır. En karamsarları bendim, projeye en fazla şüpheyile yaklaşan da bendim, benden gelecek olumlu bir öneri iki kat ilgi görürdü. Muhtemel itirazları aşmak bu nedenle daha kolay olacaktı. Tartışacak hâlim zaten yoktu.

Veletin henüz uyumamış olduğundan emindim, zili rahatça çaldım. Uyumuş olduğunu düşünseydim de çalacaktım mecburen; ve zilin sesi daha saygılı ve usul çıkmayacaktı. Tuhaf teferruat takıntularıyla hayatımı ne kadar zorlaştırdığımı yüzbininci kere düşünürken otomatige basıldı. Önümdeki demirli camlı ağır kapı bana karşı savunmasız kaldı. Oysa bütün toplumun desteği arkasındaydı. Aynı sakillikteki onbinlerce kardeşi yurdu bir baştan bir başa sarmıştı.

Daha montumu çıkarmadan konuya girdim: “Bakınız, yapılacak iş bellidir.” Bu gösterişli girişten önce, alt kattaki adamın yine merdivende ayak sesi duyar duymaz kapısını açtığını ve ben geçerken suratıma dik dik baktığını haber vermeyi unutmadım. Bu sefer ‘iyi akşamlar’ dememiştım adama. Bende her zaman, kapı ziline beş dakika süreyle basma ve herif kapıyı açtığında karşısında cırlıçılak durup bir de nah yapma isteği uyandırıyor. Ama Nesrin’le Serhat’ın başına yeni belâlar açılmasın diye, geçerken saygılı saygılı selâm veriyorduk. Zaten o herif zile beş dakika basıp hıncını alma şansı da vermezdi ki insana, daha ayak sesini duyduğunda kapıyı açverirdi.

Herife selâm vermemiştım, çünkü bütün bu musibetlerden kurtulma umudu ufukta belirmişti.

‘Yeni belâlar’ dedim, çünkü bu apartmanda o kadar çok yürek tüketici meseleyle uğraşmak zorundaydılar ki. Tıpkı Celâl gibi, tıpkı Hülya gibi. Onlar da prensip sahibi apart-

man yöneticileri ve müzevir kapıcıların çıkardığı huzursuzluklardan başlarını alamıyorlardı. Vırt zırt, soğuk avukat tebligatları eşliğinde kira artırma talebinde bulunan evsahiplerinin üstüne... Eve giren çıkanın çetelesini tutan ve yanlarında hep başka biriymiş gibi davranmak zorunda kalınan komşuları saymıyorum bile.

“Çözüm Abidin’dedir,” dediğimde Nesrin sinirlendi. Tahmin ettiğim gibi. Serhat’sa paketi yerinden oynatmadan usul usul bir sigara çekti. Yaktı. Pencereye doğru bakıyordu.

Onların penceresinden sadece pencere gözüküyor. Kendi pencereleri. Dördüncü kattalar, tam karşılarında ziftli bir siyah duvar. Suna Can doğduğunda oturdukları korkunç rutubetli zemin kata göre yine de iyi burası, ama etrafın görülebildiği iki pencere, mutfak ve yatak odasında. Etraf dediğim de...

Ben Nesrin’in Abidin hakkında atıp tutuşunu dinler gibi yaparken bir yandan da Serhat’tan gelecek sinyalleri derhal kapmaya hazır bekliyordum. Nesrin’in söyledikleri, ‘şeytan görsün yüzünü’ diye özetlenebilirdi. Uzun süre beklemem gerekmedi. “Gerçekten,” dedi Serhat, “mantıklı bu. Madem kendini bize borçlu hissediyor, yapsın bir kıyak.” Güldü.

Nesrin rakıları getirdi. İtiraz ediyordu, ama ikna edilmeyi de istiyordu. Nitekim geceyarısı, “Celâl’i de çağıralım,” diye telefona fırlayan o oldu.

Bu durumda Hülya’yı da aramak, Ferda’yla Kemal’i ve Cevat’la Ayla’yı projenin önünde açılan ufuktan haberdar etmek kaçınılmazdı. Aksi gibi, böyle durumlarda en operasyonel davranabilecek adam, Selahattin İstanbul’da değildi. Selma telefonda uykulu uykulu, “Öbürgün gelecek,” dedi. Ve uzun süren bir konuşma sonucunda, kızını uyur halde bırakıp bize katılamayacağına karar verdi. Ama yarın sabah mutlaka şirketten aranmayı ve konuştuğumuz her şeyin kendine anlatılmasını ısrarla istedi. Sabah onda Allahın cezası bir

toplantıya girmek zorunda olduğunu, ondan önce mutlaka aramız gerektiğini de ekledi. Selma'nın programlarına uymak vak'ayı âdiyedendir.

Sabahın dördü olmuştu ve benim durmadan rakı yudumlayarak yutmaya çalıştığım tereddütlerimi bir kenara bırakırsak, tarifsiz bir heyecan içindeydik. Kemal, "Ulan, her şeye katlanırım, duvarları bizzat örmeye bile razıyım ben," diyordu. Ayla, "Bizim şirkette çalışanlara özel indirim var. En az iki tane otomatik çamaşır makinesi kaparız ucuza," diye tekrarlayıp duruyor, zaman zaman da çamaşır makinesine ilâveten buzdolabından, bulaşık makinesinden sözediyordu. Cevat yanından hiç ayırmadığı şık bloknolarından birini çıkarmış, üzerine planlar çiziktirmeye başlamıştı bile. Cevat mimardır.

Nesrin, Abidin'le tarihî ve şahsî hesabını bir yana bırakıp kollektif iradeye uymuştu; "Haftada bir-iki yerine ayda bir çamaşır yıkamak bile, başlıbaşına, ne kadar iyi olacak, değil mi?" diye seslenerek geldi, elinde meyvelerle. Celâl, "Elektrik, telefon parası falan için kuyrukta bekleme sırası da her birimize en çok altı ayda bir gelir," dedi, bir armut kaptı. Aşırı iyimserlik havasından biraz bunaldım ve Cevat'ın istediği kalemtraşın Suna Can'ın odasında aranması gerektiğinde bu işe talip oldum.

Suna Can'ı uyurken seyretmek en sevdiğim şeylerden biridir. Onu ilk defa, doğumundan birkaç gün sonra görmüştüm. Ekin'i, Selahattin'le Selma'nın kızını, böyle, dünyaya geldiği günlerde karşılamak nasip olmadı. O doğduğunda içerdeydim. Çıkınca da bir süre görüşmemiştik. Zaten eskiden Selo'yla da Selma'yla da bu kadar samimi değildik ki.

Kemal, "O zaman biz her hâlükârda fon oluşturmaya başlayalım," diye konuşuyordu. "Abidin'den hayır çıkmasa da bir başka şekilde olur bence bu iş." Bu sırada ben, işe gitmelerine bir-iki saat kala sanki yarın hep beraber tatile çıkıyor-